

ת"פ (חיפה) 8151-08-24 - מדינת ישראל נ' מוניר בליבסי (עציר)

פלילי - חוק העונשין - עבירות נשק

פלילי - שיקולי ענישה

בית המשפט המחוזי בחיפה

ת"פ 8151-08-24 מדינת ישראל נ'

בליבסי(עציר)

לפני כב' הנשיא, השופט אבי לוי

מדינת ישראל

בעניין: המאשימה

נגד

מוניר בליבסי (עציר)

הנאשם

גזר דין

הנאשם, מוניר בליבסי, הורשע ביום 13.11.24 על-סמך הודאתו, במסגרת הסדר טיעון, בעבירות שנכללו בכתב אישום מתוקן שהוגש נגדו ואשר עניין **עבירות בנשק (נשיאה והובלה)** לפי סעיפים 144(ב) רישא וסיפא לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: "**חוק העונשין**" או "**החוק**").

הסדר הטיעון לא כלל הסכמה בדבר העונש שיוטל על הנאשם.

עובדות ההרשעה:

בתאריך 18.7.24, בשעות הערב, השתתף הנאשם במסיבת "חינה" (להלן: "אירוע החינה") בחצר בית הוריו של ראמי אלזין (להלן: "חצר הבית"), בשכונת אלסבאח במושריפה.

בסמוך לכך, בשעה 20:00 לערך, הגיעו למקום כוחות משטרה והתמקמו בקרבת חצר הבית, זאת מחשש שמא עתיד להתרחש ירי באירוע החינה.

בהמשך למתואר, לאחר שנשמעו קולות ירי מכיוון חצר הבית, החלו השוטרים להתקדם רגלית לכיוון החצר.

הנאשם, אשר הבחין בשוטרים, החל לברוח מהם בריצה, כשהוא נושא ומוביל בידו אקדח חצי אוטומטי מסוג FEG (להלן: "האקדח"), ובתוכו מחסנית, בלא רשות על פי דין לנשיאתם ולהובלתם. כן נשא והוביל הנאשם, בכיס מכנסיו, מחסנית מתאימה לאקדח, בלא רשות על פי דין.

במהלך מנוסת הנאשם מהשוטרים אשר דלקו אחריו, קראו לעברו השוטרים לעצור ואחד השוטרים

ירה לעברו באמצעות אקדח טייזר, אולם הנאשם המשיך במנוסתו מהשוטרים ובשלב מסוים, השליך את האקדח ובתוכו המחסנית לעבר רכב אשר חנה במקום.

לאחר מרדף קצר, נעצר הנאשם והובל לתחנת המשטרה.

ראיות לעניין העונש

המאשימה

ב"כ המאשימה, עו"ד אמיר אליאל, הגיש בעניינו של הנאשם פלט מאסרים (טעת/1); תדפיס מידע פלילי (טעת/2), ממנו נמצאתי למד כי הנאשם הורשע בעבירות נשק כגון נשיאה, הובלה והחזקה; תדפיס מידע פלילי - תעבורה (טעת/3); פסק-דין שניתן בעניינו של הנאשם - ע"פ 7908/20, שבמסגרתו ערערה המאשימה על קולת העונש (טעת/4), ממנו למדתי כי בית-המשפט העליון קיבל את עמדת המדינה והחמיר ברכיב המאסר בפועל כך שהושתו על הנאשם 44 חודשי מאסר; הודגש, כי במסגרת ת"פ 57767-11-19 (מיום 1.10.20), שם הורשע הנאשם במגוון עבירות בנשק (טעת/5), תלוי ועומד כנגדו מאסר מותנה בן הפעלה בתיק דכאן (10 חודשים במידה "ויעבור עבירות בנשק או עבירה שעניינה ירי בנשק חם").

טיעוני הצדדים לעניין העונש

המאשימה

הפרקליט המלומד עמד על הערכים החברתיים שנפגעו כתוצאה מביצועה של העבירה דכאן; במסגרת גיבוש מתחם העונש ההולם פירטה המאשימה את הנסיבות הקשורות בביצוע העבירה ולעניין מדיניות הענישה הנוהגת ורף הענישה הצביעה המאשימה על פסיקה רחבה. צוין כי מדיניות הענישה בעבירות כגון דא מחמירה, הן מפסיקות בית-המשפט העליון והן **מתיקון 140 לחוק שנוון למועד כתיבת שורות אלו פקע**. הודגש כי הנאשם סירב לקריאות השוטרים לעצור, מה שהוביל לצורך בשימוש באקדח טייזר. חרף המשך מנוסתו, ולאחר מרדף קצר במהלכו השליך את האמל"ח, נעצר הנאשם והובא אל תחנת המשטרה.

לאור המקובץ, עתרה המאשימה לקביעת מתחם העונש ההולם את המעשה כנע בין 30 ל-48 חודשי מאסר. נוכח הודאת הנאשם מחד גיסא, ומנגד קיומו של עבר פלילי רלוונטי לרבות עונש מאסר על תנאי לתקופה בת 10 חודשים, עתרה המאשימה לקביעת עונשו של הנאשם ברף הבינוני - גבוה של המתחם. עוד נתבקשתי כאמור להפעיל את עונש המאסר על תנאי בן 10 חודשים, במצטבר לעונש המוטל כאן, בנוסף לעונשי מאסר על תנאי ארוכים ומרתיעים וכן קנס כספי.

באשר לנסיבות שאינן קשורות לביצוע העבירה ציין הפרקליט המלומד כי לא הוגש תסקיר, מה

שמצביע על היעדר אפיק טיפולי-שיקומי בקהילה; בנוסף, כפי שצוין לחובתו של הנאשם עומד תנאי בר הפעלה, שכן גזר הדין בעניינו כלל תנאי למשך שלוש שנים. צוין בהקשר זה כי הנאשם שוחרר ממאסר בתאריך 12.10.21 והאירוע נשוא תיק זה התרחש ביום 18.7.24 (שהוא גם מועד מעצרו).

ההגנה

ב"כ המלומד של הנאשם, עו"ד מוחמד מסארווה, ציין כי הנאשם הודה בפתח משפטו ובמסגרת הליך מקדמי; צוין כי לקיחת האחריות מיד ובהזדמנות הראשונה במסגרתו של ההליך המקדמי מגלמת רצון לשינוי ולשיקום מצידו של הנאשם. משכך יש לזקוף לזכותו את החיסכון בזמן שיפוטי יקר. הוער בהקשר זה כי הודאה בעיתוי כה מוקדם מגלמת, לדידו של הסנגור, גם חרטה אמיתית וכנה ויש לתת לעניין זה משקל נוסף בעניינו של הנאשם. הנאשם רווק בן 27 שנים וברצונו להקים במהרה את ביתו. הוסף כי הוא מתגורר עם אמו הסיעודית והוא היחיד שתומך בה מבין אחיו ואחיותיו, שכן אלה מנהלים משקי בית משל עצמם.

לדידו, מתחם העונש ההולם בעבירות נשק הוא רב גוני ותלוי נסיבות ויש לאבחן באופן ראוי את סוג כלי הנשק, בין שהוא "קצר" ובין שמדובר בנשק "ארוך". בהקשר זה, לטענת הסנגור עובדות המקרה מלמדות כי לא הייתה לנאשם תוכנית קונקרטית לפגוע באחרים או ברכוש אלא עסקינן כאן בהתנהגות במסגרתה של שמחה ו-"חינה", וכי יש להניח לטובת הנאשם כי מדובר בנשיאה והובלה רגעית לפרק זמן קצר; עוד נטען כי לא יוחס לנאשם שהוא זה שירה בנשק או השתמש בו טרם הגעת השוטרים למקום, מה שמלמד על פוטנציאל מסוכנות נמוך ביחס למקרים אחרים המוכרים בפסיקה. לדידו של הסנגור הנאשם פעל באופן אינסטינקטיבי ומתוך פחד, ולא עתיד היה להשתמש בנשק או לתקוף שוטרים. ולראייה, במעצרו הנאשם שיתף פעולה עם גורמי אכיפת החוק.

לאור כל האמור, עתרה ההגנה לקביעת מתחם העונש ההולם כנע בין 18 ל-30 חודשי מאסר ולהפעלת התנאי בחופף, לכל הפחות בחלקו.

דבריו של הנאשם

הנאשם הצטער על שעשה, הביע חרטה והבטיח שמעשיו אלו לא יישנו. עוד הביע הנאשם רצון לעבור טיפול במסגרת בית המאסר על מנת לנסות ולתקן דרכיו.

דין והכרעה

מעשיו של הנאשם דכאן מבטאים פגיעה חמורה בשלום הציבור ובביטחונו. ראוי כי על מעשים מסוג זה תוטל תגובה עונשית הולמת, כנגזרת מן האינטרס הציבורי למנוע, או לכל הפחות לצמצם ככל הניתן, את נפוצות הנשק הבלתי חוקי.

ככלל, עת נפנים לבצע את מלאכת הענישה, העיקרון המנחה שנקבע במסגרת תורת הבניית שיקול-

הדעת השיפוטית, הוא עקרון ההלימה: שימור יחס הולם בין חומרת מעשה העבירה בנסיבותיו ומידת אשמו של הנאשם ובין סוג העונש המוטל עליו ומידתו. על מנת לשמור יחס זה, עובר לקביעת העונש יש לשרטט מתחם עונש הולם, מתוך התחשבות בערך החברתי בו פגע המעשה, במידת הפגיעה בו, במדיניות הענישה הנוהגת ובנסיבות הקשורות בביצוע העבירה. מכאן, לאחר קביעת המתחם וככל שבית-המשפט לא מצא לנכון לסטות הימנו מטעמים של שיקום אם של הגנה על הציבור, ייקבע העונש המתאים לנאשם בשים לב לנסיבותיו האישיות ולנתונים נוספים, הללו שאינם קשורים בביצוע העבירה.

בכל הנוגע לערכים החברתיים המוגנים שנפגעו כפועל יוצא ממעשיו של נאשם זה, הרי שהדברים מובנים מאליהם: המוביל נשק בלא רשות על פי דין והעושה בו שימוש פוגע בראש ובראשונה **בביטחון המדינה, במנגנוני שלטונה ובביטחון הציבור**, הנחשף לסכנה ממשית לשלמות גופו ונפשו. הפגיעה בערכים אלו גבוהה וממשית.

על אודות הצורך במגמת ההחמרה בענישה, בכל הנוגע לעבירות שעניין נשיאה או הובלה של כלי נשק, מתאימים הדברים להלן שנכתבו במסגרתו של ע"פ 5522/20 **חליחל נ' מדינת ישראל** (ניתן ביום 24.2.21):

"סעיף 144(ב) לחוק העונשין אוסר על נשיאה או הובלה של כלי-נשק, "בלא רשות על פי דין". האיסור נועד להגן על ערך חיי האדם, שלמות גופו ונפשו, כמו גם לקדם את השמירה על הסדר הציבורי ואורח חיים תקין, שלו ובטוח... עבירה זו, כמו יתר עבירות הנשק, נועדה למנוע התנהגות מסוכנת, ולמזער את הפוטנציאל לגרימת נזקים חמורים. **אכן, נשיאה והובלה של כלי-נשק, הריהי לעיתים רק הסנונית הראשונה, בואכה מעשים חמורים יותר - חבלה חמורה, שוד מזוין, רצח, וכיוצא באלה... כמו כן, לא אחת צוין, כי למרבה הצער, חרף האיסור שבדין, הפכה תופעת השימוש בנשק חם למכת מדינה. בעקבות זאת, לשם הרתעה, ניכרת בפסיקה מגמה של החמרה הדרגתית בענישה על עבירות הנשק** (ע"פ 5807/20 שיבילי נ' מדינת ישראל, פסקה 8 (30.12.2020)...") (ההדגשה אינה במקור).

עוד מתאימים לעניינינו דבריו של כב' השופט י' עמית שנכתבו במסגרתו של ע"פ 2398/14 **אלזהיל נ' מדינת ישראל**, ניתן ביום 8.7.14:

אחזור ואדגיש את **מדיניות ההחמרה בעבירות נשק, שבאה לידי ביטוי בשורה ארוכה של פסקי דין של בית משפט זה בשנים האחרונות** (ראו, לדוגמא, ע"פ 4945/13 מדינת ישראל נ' עבד אלכרים סלימאן (19.1.2014)). לזמינות הבלתי נסבלת של נשק חם בידי מי שאינם מורשים לכך, יש פוטנציאל לשמש ל"חיסול חשבונות" ול"פתרון סכסוכים" כמו-גם לעבירות חמורות נוספות. המציאות שארצנו מוכיחה כי הקלישאה אודות האקדח במערכה הראשונה אינה מדויקת, באשר לעיתים מזומנות האקדח אינו ממתין עד למערכה האחרונה ויורה עוד קודם לכן. **מכאן, שבעבירות כגון דא, גם לשיקולי ההרתעה משקל של ממש" (ההדגשה אינה במקור).**

עוד יפים לעניינינו דבריה של כב' השופטת ע' ארבל, שנכתבו במסגרתו של ע"פ 4945/13 **מדינת ישראל נ' סלימאן**, ניתן ביום 19.1.14:

"עבירות המבוצעות בנשק - לרבות רכישה, החזקה ונשיאת נשק - טומנות בחובן פוטנציאל סיכון הרסני לפגיעה בשלום הציבור וביטחונו. החשש הוא כי נשק המוחזק שלא כדין ישמש לפעילות עבריינית העלולה להביא לפגיעה ואף לקיפוח חייהם של אזרחים תמימים. אכן, "התגלגלותם" של כלי נשק מיד ליד ללא פיקוח עלול להוביל להגעתם בדרך לא דרך לגורמים פליליים ועוינים. אין לדעת מה יעלה בגורלם של כלי נשק אלה ולאילו תוצאות הרסניות יובילו. ודוק: **הסיכון שנשקף לשלום הציבור צריך להילקח בחשבון על-ידי כל מי שמחזיק בידו נשק שלא כדין - גם אם אינו מחזיק בו למטרת ביצוע של עבירות אחרות. עצם החזקת נשק בעל פוטנציאל קטילה מבלי שיש עליו ועל בעליו פיקוח מוסדר של הרשויות טומן בחובו סיכון, באשר המחזיק בו נתון תמיד לחשש שיתפתה לעשות בו שימוש, ולו ברגעי לחץ ופחד" (ההדגשה אינה במקור).**

עם זאת, בקביעת העונש בעבירות נשיאת נשק יש לייחס משקל ניכר לאופי הנשק, למידת היותו קטלני ולכמותו. כמו כן, מיוחס משקל ממשי לתכלית ההחזקה או הנשיאה. כבכל עבירה, גם בעבירות נשק קיים מדרג של חומרה, ושומה על בית-המשפט להביאו בחשבון בבואו לקבוע את מתחם העונש ההולם (ראו לעניין זה: ע"פ 9702/16 **אלוליאיה נ' מדינת ישראל**, ניתן ביום 13.9.17, בפסקה 8; ע"פ 4059/17 **סלמה נ' מדינת ישראל**, ניתן ביום 24.4.18, בפסקה 5).

על מנת לשרטט כדבעי את מתחם העונש ההולם בעניינו של הנאשם עיינתי בפסיקה רחבה העוסקת בעבירה שעניינה נשיאה והובלת נשק לפי סעיף 144(ב) רישא וסיפא לחוק. נמצאתי למד, כי בשנים האחרונות חלה אט-אט מגמת החמרה בענישה, הבאה לידי ביטוי בפסיקת הערכאות השונות הנוגעת לעבירות אלו.

ככלל, מדיניות הענישה הנוהגת הכללית לעבירות שעניינן נשיאה והובלה של נשק שלא כדין באה לידי ביטוי במסגרתו של ע"פ 5602/22 **מדינת ישראל נ' פלוני**, ניתן ביום 14.9.22, שם נקבעה התוויה כללית, ולפיה מתחם הענישה הרגיל שראוי לקבוע לנאשם בגין נשיאה בלתי חוקית של נשק חם במרחב הציבורי **נע בין 30 ל-42 חודשי מאסר בין סורג ובריח** (עוד ראו - ע"פ 9228/23 **אגבאריה נ' מדינת ישראל**, ניתן ביום 26.5.24).

במסגרת ע"פ 5856/22 **טאיע סויטאת נ' מדינת ישראל** (ניתן ביום 21.3.23) - הורשע המערער בעבירות שעניינן נשיאה והובלת נשק שלא כדין לפי סעיף 144(ב) רישא לחוק, נשיאה והובלת אביזר לנשק שלא כדין לפי סעיף 144(ב) סיפא לחוק, והפרעה לשוטר בשעת מילוי תפקידו לפי סעיף 275 לחוק. באותו מקרה, נסע המערער עם אדם אחר, כשהוא נושא אקדח מסוג FN ובו מחסנית ריקה. בהגיעו למחסום משטרה, יצא המערער מהרכב והחל להימלט מהמקום תוך מרדף קצר, שבמהלכו השליך את האקדח ובסוף המרדף הוא נתפס. **בית-המשפט קמא הטיל על הנאשם 28 חודשי מאסר בפועל. הערעור לבית-המשפט העליון נדחה.**

בת"פ 9111-02-15 **מדינת ישראל נ' חסרמה**, ניתן ביום 20.9.15 - גזר בית המשפט המחוזי בחיפה על הנאשם עונש מאסר בן 10 חודשים לריצוי בפועל בגין ביצוע של שתי עבירות בנשק - האחת, לפי סעיף 144(א) לחוק והשנייה לפי סעיף 144(ב) לחוק. עובדות המקרה מלמדות כי עת הגיעו שוטרים לסוכת אבלים של משפחת חסרמה בכפר בענה, במטרה לעכב את יוסף חסרמה

לחקירה, הבחין בהם הנאשם שהיה במתחם והחל במנוסה מהם כאשר הוא נושא ומחזיק **אקדח** מסוג FN ומחסנית עם 13 כדורים 9 מ"מ. במהלך המנוסה מהשוטרים זרק הנאשם את האקדח והמחסנית.

ראו בנוסף: ע"פ 5602/22 מדינת ישראל נ' פלוני, ניתן ביום 14.9.22 - במסגרתו החמיר בית-המשפט העליון את עונשו של המערער והעמידו על 28 חודשי מאסר לריצוי בפועל. זאת בעקבות הרשעתו, בין היתר, בעבירה לפי סעיף 144(ב) רישא וסיפא לחוק העונשין; ע"פ 3156/11 זראיעה נ' מדינת ישראל, ניתן ביום 21.02.12 - במסגרתו דחה בית-המשפט העליון ערעור על גזר דינו של בית-המשפט המחוזי בנצרת, שהרשיע את הנאשם, על-פי הודאתו, בעבירות שעניין נשיאת והובלת נשק והסתייעות ברכב לביצוע פשע, שבגין הוטל על הנאשם עונש מאסר בן 24 חודשים לריצוי בפועל; ע"פ 2892/13 עודתאללה נ' מדינת ישראל, ניתן ביום 29.9.13 - במסגרתו דחה בית-המשפט העליון ערעור על פסק-דינו של בית-המשפט המחוזי בנצרת, שבמסגרתו הושת על המערער עונש מאסר בן 21 חודשים לריצוי בפועל. עונש זה הוטל בעקבות הרשעת המערער בעבירות שעניין נשיאה והובלה של נשק שלא כדין לפי סעיף 144(ב) רישא לחוק העונשין והסתייעות ברכב לביצוע פשע לפי סעיף 43 לפקודת התעבורה [נוסח חדש].

נסיבות הקשורות לביצוע העבירה (סעיף 40ט לחוק):

עובדות כתב-האישום המתוקן מלמדות, כי עסקין בהחזקת אקדח חצי אוטומטי מסוג FEG שבתוכו מחסנית ונשיאתו ולצד זאת מחסנית נוספת המתאימה לאקדח. חלקו של הנאשם בלעדי בביצוע העבירה. פוטנציאל הנזק רחב, בהתחשב באופי העבירה והמעשים ולאור סוג הנשק הקטלני. הנאשם הבין את מעשהו החמור וכן היה צריך להימנע מעשייתו. עוד יש לציין כי כאשר ראה את השוטרים, החל הנאשם במנוסה, תוך שהשליך את האקדח ובתוכו מחסנית לעבר רכב שחנה במקום.

לאחר ששקלתי את הערכים החברתיים בהם פגע הנאשם במעשיו, את מידת הפגיעה בהם, את מדיניות הענישה הנוהגת במקרים דומים ואת הנסיבות הקשורות בביצוע העבירות שפורטו לעיל, הגעתי למסקנה לפיה מתחם העונש ההולם למעשים בהם הורשע הנאשם נע בין 26 לבין 38 חודשי מאסר לריצוי בפועל לצד עונשים נוספים נלווים.

נסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה (סעיף 40 יא לחוק):

יש לזקוף לזכותו של הנאשם את החיסכון המשמעותי בזמן שיפוטי יקר, הנגזר מהודאתו המהירה ומנטילת האחריות. יש להתחשב בכך שעונש מאסר לריצוי בפועל בוודאי יפגע בנאשם ובמשפחתו, כפי שצוין אמו של הנאשם סיעודית והוא המטפל העיקרי בה. לחובת הנאשם עבר פלילי - במגוון עבירות נשק שבגין ריצה עונש מאסר ממושך, ודומה כי עניין זה לא הרתיעו מלבצע עבירות כאלו שוב. כמו כן אין בנמצא המלצה שיקומית בעניינו של הנאשם.

סוף דבר

לאחר ששקלתי את כל השיקולים הרלוונטיים לכך, מצאתי להטיל על הנאשם עונשים כדלקמן:

א. 30 חודשי מאסר לריצוי בפועל בניכוי ימי מעצרו.

ב. עונש המאסר המותנה בן 10 חודשים התלוי ועומד נגדו מכוח ת"פ 57767-11-19 מופעל בזאת ויצטבר במלואו לעונש המוטל כאן.

יוצא אפוא כי על הנאשם לרצות 40 חודשי מאסר בניכוי ימי מעצרו בגין תיק זה.

ג. 12 חודשי מאסר על תנאי שלא יעבור במשך שלוש שנים עבירת נשק מסוג פשע.

זכות ערעור כחוק

ניתן היום, ו' טבת תשפ"ה, 06 ינואר 2025, במעמד הצדדים.